

To: (10)(2e)@minvws.nl (10)(2e)@minvws.nl
From: (10)(2 (10)(2e))
Sent: Thur 6/4/2020 7:52:58 PM
Subject: FW: relatie rapporten Rotterdam en Den Haag met werkgroep Halsema
Received: Thur 6/4/2020 7:52:58 PM
[2020-04-rapportdebedreigde-stad.pdf](#)
[rapport-berichten-uit-een-stille-stad-def.pdf](#)

Aub uitprinten

Met vriendelijke groet,

(10)(2e)
 (10)(2e) Ministerie van VWS
 (10)(2e)
 @ (10)(2e)

(10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Datum: donderdag 04 jun. 2020 6:03 PM
Aan: (10)(2 (10)(2e)) <(10)(2e)@minvws.nl>
Onderwerp: relatie rapporten Rotterdam en Den Haag met werkgroep Halsema

Hi (10)(2e)

Je hebt mij twee rapporten doorgestuurd met de vraag of er nog spannende dingen in zitten of dat ze mede-onderbouwing waren voor werkgroep Halsema. Ik heb ze gescand:

- Geen superspannende dingen
- Geen onderbouwing voor werkgroep Halsema

Hieronder nog een wat uitgebreidere weergave.

Groet,

(10)(2e)

De bedreigde stad (Rotterdam)

Dit is een analyse van de maatschappelijke impact van COVID-19 op Rotterdam. In het rapport worden geen aanbevelingen of conclusies gedaan. Wordt ook niet expliciet genoemd in rapport Halsema, dus heeft volgens mij niet als input gediend.

Het gaat in op 6 thema's: (1) de sociaaleconomische gevolgen, (2) zorgmijding & zorggebruik, (3) omgaan met angst, stress en risico's, (4) solidariteit: hulp geven en ontvangen, (5) sociale relaties in de buurt in tijden van crisis, (6) vertrouwen en de invloed van hulpbronnen.

Een aantal interessante bevindingen:

- [...] Daarnaast zien we nieuwe kwetsbare groepen, waaronder flexwerkers en middengroepen, die bang zijn voor de financieel-economische gevolgen. Veel personen met een tijdelijke baan of zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) zijn bang voor werk- en inkomensverlies of hebben al inkomensverlies geleden door de crisis. Ook zien we een bedreigde middengroep van middelbaar opgeleiden met een (boven)modaal inkomen, bewoners die huren in de vrije sector of tijdelijk werkenden die uitzicht hebben op een vaste baan. Dat laatste perspectief zou weg kunnen vallen. Opvallend is ook dat veel jongeren stress ervaren.
- Een grote meerderheid van de respondenten uit de Rotterdamse en landelijke steekproef is bereid om hulp te bieden aan mensen die door COVID-19 hulp nodig hebben. Vooral aan familie, en in mindere mate aan vrienden en burens, wordt die hulp op dit moment ook al geboden. Het aandeel respondenten dat momenteel hulp ontvangt vanwege COVID-19 ligt lager dan het

aandeel hulpbieders. Bij zowel geven als ontvangen van hulp zien we vormen van sociaal-emotionele steun en praktische hulp; het maken van een praatje en het doen van boodschappen komen het vaakst voor.

- Het vertrouwen van de bevolking in Rotterdam en die van het land als geheel is over het algemeen hoog en weerspiegelt het al vaak gedocumenteerde gegeven dat Nederland een high trust samenleving is: er is veel vertrouwen in mensen in het algemeen en in bepaalde categorieën mensen en instanties in het bijzonder.
- [...] Desondanks zijn er substantiële verschillen in vertrouwen in personen en instanties en zijn daar ook grote verschuivingen in te zien als gevolg van de COVID-19 crisis. Het vertrouwen in de overheid is groot, zowel in de landelijke als de lokale. Het vertrouwen in de overheid is door de crisis verder toegenomen. Hetzelfde geldt voor de gezondheidssector in brede zin. Vooral de huisarts is een bron van vertrouwen, mogelijk als gevolg van twee kenmerken die huisartsen meestal eigen zijn: professionele expertise en een regelmatig direct persoonlijk contact. Daarnaast kunnen ook het RIVM en de GGD op een sterk toegenomen vertrouwen rekenen.

Berichten uit een stille stad

Deze studie bouwt voort op 'de bedreigde stad'. Den Haag staat centraal in deze studie en wordt vergeleken met Rotterdam waar mogelijk. Het rapport volgt dezelfde opbouw en behandelt dezelfde thema's. Ook dit rapport wordt niet genoemd in rapport Halsema en heeft volgens mij niet gediend als input, en er zijn geen conclusies en aanbevelingen.

Een aantal interessante bevindingen:

- Zelfstandige ondernemers zijn stevig getroffen, meer dan 20 procent rapporteert inkomensverlies. Nadere analyse laat zien dat onder zzp-ers zonder personeel 19 procent al inkomensverlies heeft geleden door de corona-uitbraak. Onder zelfstandigen met personeel geeft een derde aan al inkomensverlies te hebben door de coronacrisis.
- Meer dan de helft van de respondenten geeft aan dat buurtgenoten elkaar helpen en dat ze vertrouwen hebben in hun buurtgenoten. Dit is iets hoger dan de scores in Rotterdam en iets onder het landelijk gemiddelde. Sinds de coronacrisis zijn in Den Haag (net als in Rotterdam en Nederland) de onderlinge relaties in de buurt licht verbeterd en is het onderling vertrouwen toegenomen, respectievelijk 23 en 10 procent van de respondenten geeft aan dat dit verbeterd is.
- In het algemeen is er in Den Haag – net als in heel Nederland – veel vertrouwen in instanties (landelijke en lokale overheid), de huisarts en familieleden, vrienden en burens. Als gevolg van de corona-uitbraak is het vertrouwen in de landelijke overheid, het RIVM en de GGD toegenomen, vooral onder de leeftijdsgroep 50 jaar en ouder en onder hoger opgeleide respondenten.
- Het vertrouwen in de lokale overheid is iets afgenomen. Dit wordt vooral veroorzaakt door de afname van vertrouwen onder de respondenten met een minimuminkomen, middelbaar opgeleiden en onder de leeftijdscategorie onder de vijftig, terwijl onder de lager opgeleiden, de hoger opgeleiden en de respondenten boven de 50 sprake is van een kleine toename van vertrouwen.